

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 96. Transactionis pacta circa Ecclesiasticorum bona a Protestantibus
proposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII.
A. C. 1630.

§. XCVI.

Transactionis pacta circa Ecclesiasticorum bona a Protestantibus proposita.

Khevenhill.
l. c.

Ex immota Cæsaris constantia emunctioris naris Protestantes haud temere conjectabant, quod, si in hiis comitiis de bonorum Ecclesiasticorum spoliis exactior fieret inquisitio, fore, ut ipsi omnia bona, quæ post pacem Passaviensem Ecclesiasticis erepta fuissent, restituerentur. Ut ergo saltem aliqua sibi interim alligerent, Principum Saxonæ & Brunsvici, necnon Franconiæ Sueviæque Ordinum, aliarumque Urbium Oratores Moguntino Cancellario quosdam transactionis articulos proposuere: Jam enim a primis Sectæ suæ incunabulis solemne erat Protestantibus, ut alia super alia transactione facta Catholicis aliqua eriperent bona, suamque usurpationem ejusmodi transactionis jure colorare niterentur, hacque arte Ecclesiam tandem omnibus fortunis suis spoliarent, novaque in dies spolia novis, novisque transactionibus redimerent, donec, usurpatis omnibus nihil superesset Catholicis, de quo transigerent. Ejusdem naturæ erant sequentes

tes articuli a Protestantibus propositi. *Sæc. XVII.*

I. Omnes executiones circa Monasteria, resque Ecclesiasticas illico suspendantur. II. Quæstio, quinam sint Augustanæ Confessioni addicti, a solis Formulæ Concordiæ adhærentibus decidatur. III. Cæsari & Catholicis Ordinibus integrum sit decidere, quisnam vere Catholicus sit. IV. *Interim* nulla omnino habeatur ratio contra Lutheranos. V. Restituantur monasteria *mediata* a die vigesima septima Septembris anni 1555. erepta dummodo tempore publicatæ pacis Religiosa *sola* Religio Catholica ibidem & publice vigerit, nec ulterior Religioforum ad tale monasterium receptio fuerit interdicta. VI. *Mediata* Monasteria quidem post transactionem Pafaviensem, ante pacem tamen Religiosam occupata Protestantibus integra maneant, æque ac monasteria, quæ tempore publicatæ Religiosæ pacis Lutheranis cesserant, etsi posthanc pacem ad Religionem Catholicam redierint. VII. Omnia jura in *Mediatis* Ecclesiis & monasteria ante promulgatam hanc pacem Protestantibus asserta, semper illis integra servantur. VIII. Cum mutantæ Religionis facultas juri territoriali innitatur, ac Lutheranis haud tolerandum foret, si in Monasteriis *mediatis*

Sæc. XVII. diatis alienam Religionem permittere
 A. C. 1630. cogentur, hinc in monasterio restitu-
 tuto Religiosi nec habitent, nec sacra
 peragant; sed eis per Lutheranos Ad-
 ministratores extra territorium proven-
 tus suppeditentur, Lutherano autem
 ejusmodi Principi integrum sit, ejus-
 modi bona ab his Religiosis emere. IX.
 Monasteria notorie *immediata* Catholicis,
 nisi obstant specialia circa Religionem
 pacta, restituantur, exceptis iis mona-
 steriis, quæ licet centum abhinc annis
immediata in Lutherani tamen Prin-
 cipis territorio sita, & Statibus Pro-
 vinciarum incorporata, atque a Luthe-
 ranis ante pacem occupata fuere. X.
 Circa Principales *immediatas* Eccle-
 sias sive Regulares sive sæculares ita
 statuatur, ut si ante pacem Religiosam
 fuerunt reformatæ, Lutheranis, si ve-
 ro ante vel ipso die fuerint Catholicæ
 Religionis, Catholicis restituantur, si
 a die præfatæ pacis ab utriusque Re-
 ligionis hominibus fuerunt possessæ,
 restituantur in eum statum, quo erant
 ante pacem. XI. Ubi constat, quod
 reformatio ante promulgationem facta
 fuerit, ibi abs controversia exercitium
 Confessionis Augustanæ conservetur.
 XII. Restitutio fiat absque compen-
 satione damnorum, vel fructuum perce-
 ptorum, salvis etiam contractibus an-
 tea

tea initis. XIII. Si in urbibus sola Re- Sæc. XVII.
 ligio Catholica, vel sola Lutherana, A. C. 1630.
 vel utraque simul tempore promulgatæ
 pacis fuerit, in eodem Statu etiam-
 num permaneat, nulla tamen civitas
 alterius Religionis cives, si quiete vi-
 vant, ad emigrandum compellat, XIV.
 nova Tempia in civitate Imperiali, ubi
 utraque Religio simul viguit ab anno
 1555. a Catholicis vel Lutheranis e-
 recta remaneant, nec tamen deinceps
 nova absque utriusque consensu ædifi-
 centur. XV. Jurisdictio Ecclesiastica
 in Lutheranos suspendatur, omnesque
 ritus, scholæ &c. post pacem intro-
 ductæ, necnon Magistratum normæ
 in eodem statu remaneant. XVI. E-
 mergente dubio Actor prius sua argu-
 menta proponere teneatur. XVII. Præ-
 fecturæ, pagi, vel civitates feudata-
 riæ circa Religionem non Dominium
 directum, sed territorialem sequantur.
 XVIII. Transactiones post pacem in-
 ter Catholicos & Lutheranos initæ per-
 maneant validæ. XIX. Cuncta per mi-
 lites, vel per Religiosos vi intrusos re-
 cuperata monasteria in pristinum sta-
 tum, quo anno 1621. fuerunt, repo-
 nantur, etsi vero Cæsaris auctoritate
 fuissent vindicata, adhuc tamen
 utriusque Religionis æquali numero
 Judicibus eorum occupatio dijudicetur.
 Hisce

Sæc. XVII.

A. C. 1630.

Hiscæ articulis Protestantes adhuc in Saxonis & Brandenburgici Electorum & Hassiæ Landgravii favorem concedi postularunt, ut hi omnia monasteria ab eis etiam post pacem erepta per quin-
quaginta annos quiete possidere valeant, eaque evoluto hoc spatio non nisi per præfatos Judices repeti possint.

§. XCVII.

*Consiliariorum Cæsaris responsa ad
hasce propositiones.*

*Acta publ.
ad hunc ann.
Khevenhill.
l. c. p. IIII.*

Novum, insolensque Cæsari videbatur, quod Spoliatores *de re aliena* cum *spoliatis* pacisci ac transactionem, qua Ecclesiastici omnibus ferme bonis spoliarentur, denuo instituere auderent, cum tamen Ecclesiastici per transactionem Passaviensem jamjam multa bona sibi eripi passi essent, spe decepti, fore ut saltem ipsis relicta quiete deinceps possidere permetterentur. Eapropter Cancellarius Moguntinus, ceterique Cæsaris Consilarii ad exhibitas Protestantium propositiones ita responderunt. I. Per nullam transactionem a pace Religionis discedatur. II. Solius sit Cæsaris, Lutheranos ab aliis A Catholicis discernere. III. De Catholicis nulla ejusmodi cognitione opus esset, cum inter eos ea sit fidei consensus, ut

circa